

skojevski. — Prizor »Stotnik in njegov sluga« (gospoda Šolinc in Korošec) moral se je ponoviti. — Oder, katerega sta postavila tržana gg. Ahtik in Žgajnar, bil je jako pripraven, posebno ker je prepustil g. Ljudovitu Uratariču svojo sobo za opravilnico. Navduševal nas je potem razmeram jako primeren govor č. g. kaplana Vlačavika in nam je ostal marsikak nauk. Prosta zabava je bila navdušena in so jo spremljali mnogi nagovori, resni in šalivi gg. Kukoviča, Severja, Vlačavika, Levstika in domačinov ter Brinarja, kateri je tudi vprašal: »Kje pa je moška podružnica?« Odgovora mu nismo mogli dati, upamo pa, da se kmalu oglasi. Gr... a.

Iz Gornje Radgone. (Naše bralno društvo) je dne 21. februarja imelo svoj IV. občni zbor ob obilni udeležbi drušvenikov in gostov. Po nagovoru predsednika poročal je blagajnik o gmotnem stanju društva, ki je bilo o pretečenem letu jako ugodno, ter je v imenu društva vsem podpornikom, zlasti odislemu podpredsedniku, č. g. Franju Moravcu, ki nam je ravno ta dan precejšnjo svoto poslal, srčno zahvalo izrekel. Nato je poročal g. knjižničar o stanju društvene knjižnice ter z radostjo konstatoval, da si je društvo tudi v tem letu zopet mnogo jako podučnih knjig pridobilo in da se knjige marljivo izposojujejo in čitajo. Potem se je vršila volitev novega odbora in sicer so bili izvoljeni: Predsednik: č. g. Andrej Keček, kaplan; podpredsednik: g. Oton Ploj, c. kr. notar; tajnik: g. Henrik Robinsak, not. uradnik; blagajnik: g. Janko Pelcl, posestnik; knjižničar: č. g. Jakob Kosar, kaplan; odborniki: g. Franjo Kavčič, posestnik, namestnika: gg. Martin Roškar in Leopold Zemljič, posestnika. Po zborovanju se je izvrstno igrala gledališka predstava »Oreh«, pri kateri je naša zavedna mladina prvič nastopila na odru, ki nam ga je g. Franc Horvat pripravil. Po gledališki predstavi so še nas domači pevci s svojim izbornim petjem razveseljevali. Da, Gornja Radgona napreduje!

Iz Št. Jana pri Spodnjem Dravogradu. (Rogovilijo) tudi že pri nas »demokratariji« ali »dejmo-kratariji«. Kdo je začel tukaj njihove nauke trositi? Človek, ki ima krvave oči in »plav« nos od žganja, človek, katerega se ljudje izogibljejo in ga iz poštenih hiš mečejo. In drugi apostol nove vere je imel posestvo, okoli 50 tisoč goldinarjev vredno, pa je vse zapravljal. In ta človek bo ljudstvo revščine rešil, ta bo učil kmeta, kako si naj pomaga k boljšemu stanju? Sicer je pa dobro, da sta ravno ta dva začela prihodnje zlate čase prerokovati, ker so ljudje hitro videli, da od takih ni upati boljših časov. Pri volitvi so pokazali močje, da ne marajo za »demokratarke« laži in »flauze«. Eden demokrat je dobil samo štiri glase, in drugi tudi samo štiri, dasi ravno sta prej »Luč« delila in volilce obdelovala. — V sosedni občini Otiški vrh, v katero spada tudi kolodvor Spodnji Dravograd, so kmetje v obilnem številu prišli in dva vrla kmeta volili v peti in ista dva v kmečki skupini; demokrati so dobili, če se ne motim, 13 glasov. Tam najhujše šuntajo tuji konduktarji in od drugod prihajajoči službeniki južne železnice. Ravno pred volitvijo je hotel neki tak prerok iz Beljaka govoriti, pa ni smel; ves pijan se ni dal mira, zato pošlje g. komisar po žandarje v Dravograd; demokrat je slutil, kaj bo, in jo pobriše na vlak, ki je ravno s Koroškega prisopihal. — V Spodnjem Dravogradu so imeli pred kratkim shod, pa se grozno bojijo resnice, ker samo tisti so smeli priti, ki so pismeno povabilo dobili, da le ne bi prišel kak pameten mož, ki bi ljudem resnico povedal. — Tisti, ki se demokratem pridružijo, zanemarijo delo, bi radi samo na pragu stali ali pa zmirom pri mizi sedeli in od dela drugih živeli; po cele ure in dneve in noči v krčmi vkup glave tičijo, nesramne pogovore imajo, poštene ljudi obrekujejo, da so tako »tumasti«

in nočejo njihovih »čenč« poslušati; vsak krajcar zapijejo, ali brez dela pohajkujejo, omiljujejo »uboge« jude, kolnejo črez ministre in vojake, in tako hočejo svet uboštva rešiti, srečo in zadovoljnost na zemljo prinesiti in delavcem breme olajšati, ko pa vendar ne zinejo ene pametne besede, kako bi bilo komu v resnici pomagati.

Iz ptujskega okraja. (Volitev V. kurije.) Ko pridemo dne 12. sušca na Ptuj kot volilni može V. skupščine, zagledali smo na vsakem voglu prilepljen opomin, voliti kandidata, o katerem se prej slišali nismo, in to je bil z debelimi črkami »Janez Wisenjak, kmet v Žamenjcih«. Nismo ga še sicer osebno vsi poznali, ali spomnimo se še njegove »globoke modrosti in visoke učenosti«, katero je izjavil pred nekaj leti v svoji knjižuri pod naslovom: »Kmetijski stan itd.« Še le takrat, ko ga je okr. glavar v volilno komisijo pozval, spoznali smo ga vsi osebno. Akoravno sta mu volilca občine Sv. Bolfank z dvema glasoma pripomogla, dobil je vendar samo 23 glasov. O neki priložnosti se je sicer kazala očitna nezaupnost proti nemu volilnemu možu V. skupščine v Majšpergu, med tem ko se je hvalilo, češ, v občini Sv. Bolfank je že vse dobro; izvoljena sta zanesljiva moža, Vuk in Narat. Pregovor pravi: Kogar preveč hvalimo, se navadno prevzame. Sicer pa to nič ni škodovalo, ker je še naš g. Jožef Žičkar dobil 21 krat več glasov, kakor ta Wisenjak, ali omadeževala pred slovenskim svetom se je občina Sv. Bolfank vendar le po teh dveh volilnih možih. Tebi pa bi bilo svetovati, propadli državni poslanec v Žamenjcih: Ne vtikaj se v reči, za katere nisi zmožen, kajti kmetov s tvojo bistroumnostjo in učenostjo najdemo, če še ne boljših, v vsaki občini! Imamo jih, hvala Bogu, na narodno-krščanskem polju mnogo, kateri so študirali visoke šole, a so dobri krščanski in narodni kmetje, a v take reči se ne vtikajo in se od drugih vtikati ne pusté. Stori prihodnjič tudi ti takó, da ne boš smešil skupnega kmečkega stana. Slišal sem že visokoučene ljudi, kateri so djali: Državnega poslanstva bi si jaz ne upal prevzeti, še imam preplitvo učenost; kako bi potem ti, ker sam trdiš v svoji knjižuri, da nisi v visokih solah hlač trgal? A pardon, nekaj bi ti že storil: Ko bi v drž. zbor prišel, bil bi eden več; in ko bi odšel, bil bi eden manj! Sesterski.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se prihodnji teden vrnejo z južnega Francoskega; kajti ministerstvo že izdeluje prestolni govor na novi državni zbor, ki se snide v soboto, dne 27. marcija. — Župan Strobach je rekel na nekem shodu, da mu v kratkem odvzame breme županstva dr. Lueger. — Na Nižjem Avstrijskem so pri državnih volitvah zmagali v kmečkih občinah krščanski socialisti in eden nemški nacionalce.

Češko. V tej kronovini je največ socijaldemokratov zmagalo v V. kuriji, namreč 7, ker je tu največ tovarn in se Mladočehi nič ali prav malo brigajo za sv. vero in socijalna vprašanja.

Štajarsko. V petek so v V. kuriji zmagali trije katoliški kandidati: Schoiswohl, Jožef Kurz in Slovenec Žičkar. V Gradcu pa je prišlo do ožje volitve in je v ponedeljek zmagal socijaldemokrat Resel. Za tega so glasovali tudi nemški liberalci, nacionalci in učitelji.

Koroško. Dozdaj še niso imeli Slovenci svojega slov. zastopnika v državnem zboru. Zato je nepopisno

njih veselje, da je v ponedeljek v kmečkih občinah Celovec-Velikovec zmagal Lambert Einspieler s 117 glasovi proti 114, katere je dobil Kiršner. Slava korenjatom slovenskim! Škoda pa, da je v Špital-Šmohoru propadel konservativec Peitler!

Kranjsko. V ponedeljek so pri državnih volitvah v kmečkih občinah vsepovsodi sijajno zmagali katoliški Slovenci: Pogačnik, dr. Žitnik, dr. Šusteršič, Povše in Pfeifer. Živel! — Liberalni Slovenci se niso samo zvezali z nemčurji, ampak so to tudi hoteli v V. kuriji storiti s socialisti; toda ti so zvezo odklonili.

Primorsko. Na Goriškem sta v kmečkih občinah zmagala grof Alfred Coronini in dekan Zanetti. — V Trstu so zmagali najhujši Lahoni, imenovani pregresovci, le slov. okoličani si bodo danes izvolili Ivana Nabergoja. — V Istri sta v kmečkih občinah zmagala Spinčič in dr. Laginja; toda v V. kuriji so Slovani propadli vsled grozne krivice.

Hrvaško. Vlada baje namerava novemu saboru predložiti postavne načrte o uvedanju civilnega zakona, o posvetnih matičnih knjigah in o verski svobodi. Dovolilo se bode tudi brezverstvo. Bog obvaruj Hrvate teh »dobrot«!

Gališko. Državne volitve se vršijo skoro po »turški maniri«, kakor je to navada na Ogerskem. Vsled tega je v Davidovem prišlo do nemira in celo pobojev. Ker komisar Popiel ni pustil glasovati vladi nasprotnim kmetom, začela se je krvava rabuka. Popiel je ustrelil kmeta, potem pa je nekdo njega s kolesom ubil, enega kmeta pa je ustrelil žandar. Nad 40 kmetov je vsled tega že v zaporu.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče bodo bojda že v prihodnjem konsistoriju ali zboru kardinalov imenovali kardinalom zagrebškega nadškofa, Jurija Posiloviča.

Francosko. Oni dan so mnogi poslanci v državnem zboru zahtevali, naj Francoska potegne z Grško. Toda večina poslancev je vladi na ljubo zavrgla ta predlog, in bo torej Francoska z Evropo skupno postopala proti Grški, ki se bojuje za kristjane na Kreti!

Nemško. Dne 22. marcija se obhaja stoletni spomin rojstva pok. cesarja Viljema I. — Proračunski odsek državnega zbora je gledé novih vojnih ladij pametno storil in dovolil samo, da se napravita dve ladjitopnjači. To pa močno jezi cesarja in vlado.

Rusko. Iz Aten se poroča grozna novica: Pri streljanju za poskušnjo na velikanski ruski vojni ladji, se je pripetila grozna eksplozija ali razstrelitev. Deset častnikov in petnajst mož je mrtvih, petnajst pa težko ranjenih.

Srbsko. Vlada si je v velikih skrbih, ker so v Stari Srbiji, kjer je vendar 8000 turških vojakov, divji Arnavti izropali in požgali šest krščanskih vasij in do 30 ljudi ubili. Arnavti si celo upajo v srbsko kraljestvo.

Turško. V Armeniji so po nekaterih krajih zopet začeli Turčini kristijane moriti. — Prostovoljnih darov za turško vojsko se je dozda nabralo poldrugi milijon gld. Kaj je to! — Več kapitanov na vojnih ladjah je odpuščenih, ker so izjavili, da so ladje za nič.

Grško. Uboga Grška je v hudih skripcih. Včeraj so vojne ladje evropskih velevlasti začele blokado na Kreti, to je, nobenih grških ladij ne pustijo ondi. Tudi najvažnejša grška pristanišča bodo zasedle evropske ladje, ako Grki ne umaknejo svoje vojske s Krete.

Kreta. Ustaši so napadli mesto Kisamo in je razdejali. — Velevlasti so sklenile, da dobi Kreta samoupravo in bode le nekaj davkov plačevala sultanu. Naj vendar enkrat napravijo na Kreti red, sicer se se zaradi tega otoka utegnejo velevlasti krvavo skregati.

Za poduk in kratek čas.

Zvesti pastir.

(Češki spisal V. Kosmák; poslovenil Ciriljev.)

Pred nekoliko leti je dobila neka župnija, ne daleč od Pariza, novega župnika. Bil je visok mož, vojaškega vedenja, plamenečih oči in dolgih črnih las. Nekdaj je služil pod Don Karlom na Španskem, a ker je bil nekoliko ranjen, je moral zapustiti zmage željno vojsko in svojo drago domovino. Vstopil je v drugo, tiho vojsko, ki se bojuje za krasnejšo, za večno domovino, namreč za nebesa. Z vso dušo in z vso močjo, ki se je ostala njegovemu oslabelemu telesu, se je oklenil svojega novega poklica.

Prvi čas je sicer žalosten pohajal in s hrepenenjem je pogledoval na ono stran, kjer je bila od Boga blagoslovljena, a po vojski opustošena in ubožana Španka, njegova krasna domovina; ali pa je posedal s sklonjeno glavo, kakor bi poslušal, ne zasliši-li grmečih topov svojega kralja Don Karla. Dostikrat si je zakril blede obličje z belima rokama, prsi so se mu dvignile in iz njih se mu je izvil globok vzdih. Tako si oddihuje ognjenik.

Ko pa je na praznik stopil na prižnico, je izginila vsa bol in vsa žalost; vzravnaval se je, kakor vojak, vzdignil glavo in zdajci se je pojavil blisk duha in resnice. Oči so mu žarele, lasje so se mu pri navdušenem govorjenju premikali kakor črni oblaki okrog belega čela — in zbrano ljudstvo je bilo kakor očarano, kakor brez duha: oči vseh so z otroško udanostjo počivale na njegovih ustih.

Ko so poslušalci zapustili cerkev, niso modrovali, ne presojali — verovali so, in ko so zagledali gospoda župnika, so se mu spoštljivo priklonili. — V kratkem času je bil otrokom oče, odraslim vzgled, nesrečnim tolažnik, slabim pomočnik, ubogim dobrotnik, bolnim angelj in vsem prijatelj.

Plamen sega okrog sebe na vse strani in vse užge, kar ni skala ali mrtva zemlja. Tako je tudi župnik, ves goreč ljubezni do Boga in do bližnjega, užgal celo svojo župnijo s tem svetim ognjem in ta uspeh in napredek, ta rast ga je tako razveselila in tako oblažila njegovo dušo, da je pozabil na svojo krasno špansko domovino, na nje visoke Sierre (gore), na nje bistre reke, na nje rožmarinove in oleandrove gaje in pomerančine gozde, na nje vedno prijazno solnce in vedno veličastno morje, na nje krasno ljudstvo, da, pozabil je celo tudi na vojsko za resnico in pravico pod zastavo Karlovo, ker je v svoji župniji našel novo domovino in novo, hvaležno bojišče.

Bil je zadovoljen, celo srečen — samo jedna stvar ga je težila. V bližni vasi je stal v velikem vrtu gradič. V njem je prebival prileten, svoboden posvetnjak, kateri je dolga leta hodil po svetu v različnih opraviilih, naposled kot vojak, dokler se ni nazadnje tukaj naselil, da bi v miru preživel stara leta. Sestra, ki je bila že udova, mu je gospodinjala.

Ta posvetnjak — rekali so mu navadno »kapitan« — je povzročil župniku marsikatero bitko uro. Bil je sicer miren in dobrončen — ali nikdo ga še ni videl v cerkvi, tem manje pri spovednici. Da, prej je včasih tudi očitno zasmehoval svete reči. Seveda se je kapitan od tistega časa, odkar je prišel novi župnik, izogibal takim govorom iz spoštovanja do duhovnika, katerega je zelo cenil, pa svojih nazorov o veri ni premenil, dasiravno je župnik večkrat od daleč na to napeljal besedo. Ostal je trd in hladen kakor kamen. Da, on je bil ona skala in mrtva zemlja, katere goreči du-